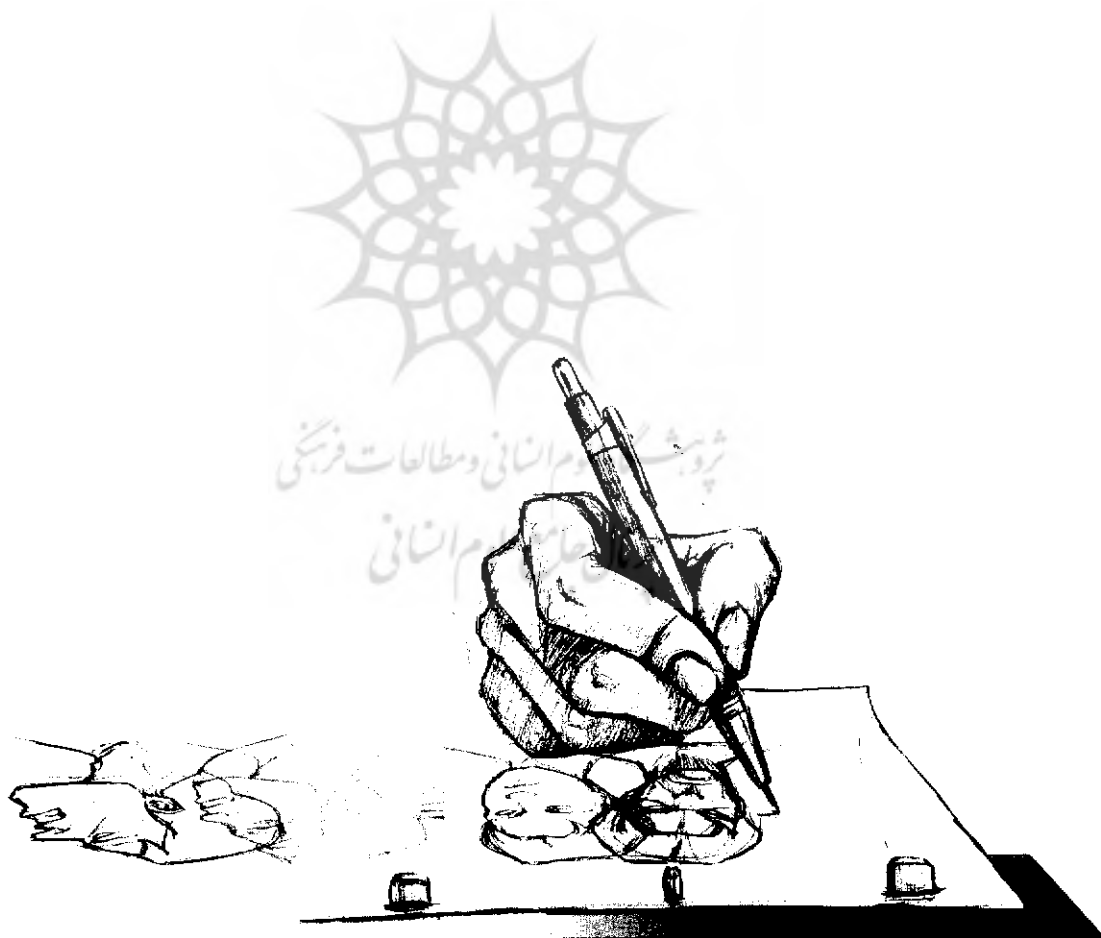

فیلم‌های انیمیشن اروپایی بازگشت به آینده

فیلیپ مونس

ترجمه: مهیار جعفرزاده

پخش می‌شوند و حتی در کشور خودشان، تعداد انگشت شماری از آن‌ها به موفقیت دست پیدا می‌کنند. در چند سال قبل به استثناء فرار مرغی تولید شرکت «آردمن» فیلم‌هایی همانند **کمک**، **من یک ماهی‌ام** یا **تیم سه نفره بلویل** به پیشرفتی در زمینه پخش خارجی دست یافتند که هر دو آن‌ها در تعداد قابل توجهی از کشورهای اروپایی به نمایش درآمدند. بیشتر فیلم‌های انیمیشن اروپایی، ۹۰ درصد فروش گیشه خود را در کشور سازنده به دست می‌آورند، البته ما آن دسته از فیلم‌هایی را که حتی نمی‌توانند علاقه عموم مردم کشورشان را نیز جلب کنند به حساب نیاورده‌ایم.

خوب بود که نامی از این فیلم‌ها برده می‌شد، اما حقیقت این است که در سال ۲۰۰۴ تعداد فیلم‌های شکست خورده از موارد موفق بیشتر بوده است. واضح است که این وضعیت مشکلی برای این حرفه است به جز تعدادی فیلم متعادل، این نکته حتی برای فیلم‌های خوب آنقدر مهم و جاه‌طلبانه است که تاکنون تعدادی از سرمایه‌گذاران را دلسرد کرده است یا ممکن است باعث شود دیگر سرمایه‌گذاران در عمل پا پیش نگذارند.

منابع متعدد سرمایه‌گذاری

بیشتر نهادهای دولتی و پخش‌کننده‌ها در ساخت بسیاری از پروژه‌ها شرکت می‌کنند و این پروژه‌ها بدون کمک آن‌ها پا به عرصه وجود نمی‌گذارند. در پایان کار، بودجه‌ها در مقایسه با فیلم‌های آمریکایی، بسیار کمتر می‌باشند و اگر هر کدام از این فیلم‌ها بتوانند موفقیتی در گیشه به دست آورند، آنگاه می‌توانند توجه سرمایه‌گذاران غیر اروپایی را جلب

در فاصله یک سال پس از به نمایش درآمدن اولین فیلم انیمیشن قابل تأمل اروپا، بسیاری می‌پرسند چه اتفاقاتی از این پس خواهد افتاد. یک سال زمان زیادی برای پیش‌بینی دریای تغییرات این حرفه نیست، اما آنچه در ۱۲ ماه گذشته اتفاق افتاده، نشان می‌دهد که تأثیراتی که فیلم در سال گذشته داشته، تقویت شده است. این بدان معنی است که انیمیشن سنتی دیگر مورد توجه نیست و انیمیشن اروپایی در نهایت، باید استفاده از CGI در آثار خود را بپذیرد.

یک مشکل تکراری

با وجود این که اروپا فیلم‌های انیمیشن بیشتری نسبت به آمریکا و ژاپن تولید می‌کند، اما با مشکلی بزرگ در پخش آن‌ها مواجه است. تعداد کمی از آن‌ها در خارج از اروپا

ندارند. البته برخی از فیلم‌ها همانند **باران تند**، (ژاکوس رمی جیورد) که در فرانسه حدود یک میلیون بلیط فروخت، نیز وجود دارند، فیلم تماماً توسط استودیو Folimage ساخته شد و کانال‌های تلویزیونی فرانسه و دولت از آن سرسختانه حمایت می‌کردند.

اما حتی در مورد آن‌ها هم روز بعد چیزی تقریباً دردناک است، نه تنها برای فیلم، بلکه برای خودساختار آن‌ها، Folimage تمام انرژی خود را برای ساختن فیلم گذاشت و امروزه تیم سازنده آن، باید مدت زمان طولانی صبر کند تا بتواند قسمت دوم را بسازد، قسمت دوم هنوز در مرحله نوشتن فیلم‌نامه باقی مانده است. ادامه تولید، مطمئناً مهم‌ترین مشکل اساسی بیشتر استودیوهای است که می‌خواهند کارکنان باتجربه خود را حفظ کنند، البته این جدا از کنش هنری است که برای آن‌ها یک ضرورت حساب می‌شود. تحلیل محتوایی آثار فیلم‌های اروپایی، آشکار کننده عامل احیایی که تقریباً جایگاه خوبی نیز پیدا کرده است، این سیاست‌گذاری بدون شک ناشی از این حقیقت است که تولیدکنندگان اروپایی - که بیشتر کارهای خود را برای تلویزیون انجام می‌دهند - بدون تردید، برای زمان طولانی توجه اولیه خود را محدود بازار ویدیو و DVD کرده‌اند و سینما تنها به عنوان ابزار جلب توجه به کار می‌رود. به جز موفقیت سه‌فلوهای بلویل، آخرین اثر بزرگ اروپایی، دیگر فیلم‌ها از این روش پیروی نمی‌کنند. و این رویه دارد به شرط لازم برای به دست آوردن اعتبار بحثی (نه بدون دلیل) برای کیفیت، استعداد و سرگرمی تبدیل می‌شود.

نمایند. Warner Bros. Ent. GmbH، شرکتی آلمانی و تحت نظر گروه برادران وارنر، مثال خوبی از سرمایه‌گذاری خصوصی صنعت انیمیشن خارج از اروپا است. علت گسترش این نوع سرمایه‌گذاری می‌تواند موانعی که به علت ساختار سرمایه‌گذاری مالی موجود برای فیلم‌های انیمیشن اروپایی است، باشد.

جنجال پیرامون فیلم زنده، **یک نامزدی بسیار طولانی** به کارگردانی «ژان پیر ژونت» و به تهیه کنندگی شرکتی تحت نظر برادران وارنر، به طور آشکار نشان دهنده مشکلات کار در فرانسه است. اتحادیه تهیه کنندگان مستقل (S.P.L) یا Syndicat des Procueteurs Indopendants) اعلام کرد فیلم «ژونت» با وجود استفاده وی از گروه هنری و تکنیکی فرانسوی، یک تولید آمریکایی است و سوبسیدهای C.N.C (سازمان دولتی در فرانسه که به بودجه و سرمایه‌گذاری در فیلم‌ها کمک می‌کند) به این پروژه عظیم به معنی ضرر برای صنعت فیلم فرانسه است. مشکل اساسی کم‌توجهی بیشتر سیستم سرمایه‌گذاری فیلم اروپایی به عنوان یک پیامد است و راه حل مناسب توسط سیستم قضایی فرانسه جایی که اتحادیه شکایتش را عرضه کرد، ارایه شد.

ویژگی‌ها

از دیگر ویژگی‌های اروپایی این حقیقت است که تعدادهای از پروژه‌های فیلم‌سازی نتیجه مستقیم همکاری هنری بین گروه کوچکی از مردم است که کم و بیش مسایل اقتصادی برایشان یک امر ضروری است عموماً این افراد، افراد مستقلی هستند که وسایل اندکی دارند و با هیچ گروه صنعتی و یا سرمایه‌گذار مالی رابطه‌ای

نکات امیدوار کننده

«آیا تصاویر خسته کننده اند؟ نشانه‌های تشویق کننده را نیز باید به حساب آورد.» این سخنی است که «کورنی ژنارت»، یکی از برنامه‌ریزان Cartoon Movie (که هر ساله در برلین زیر نظر Cartoon Movie، برنامه‌ریزی انیمیشن که برای برنامه دوم رسانه‌های اتحادیه اروپا انجام شده، برگزار می‌شود). **خرس قطبی کوچک**، فیلمی به تهیه‌کنندگی Warner Bros. Gmbh و Cartoon Film در آلمان و به کارگردانی «تیلوگراف روش‌ریخ» آلمانی و «پی‌یت دریکر» بلژیکی، تحت حمایت Cartoon Movie ساخته شده است. فیلم در دو سال پیش ۲/۵۰۰/۰۰۰ بلیط در آلمان و اتریش فروخت. دلیل این که ما از این فیلم نام بردیم این است که فیلم در فرانسه جانی دوباره یافته است، جایی که پخش کننده مستقل Gebeka، پخش کننده Kirikou (که در پخش انیمیشن حرفه‌ای شده است) تصمیم دارد فیلم را در دسامبر اکران کند. بدون شک، این اولین بار است که برادران وارنر این اجازه را به یک پخش کننده مستقل داده‌اند تا یکی از فیلم‌هایش را در خارج از کشور سازنده، پخش نماید. در زمان نوشتن این مطلب، فیلم جدید **Laura Star** از همان سازندگان، حدود یک میلیون بلیط در طی سه هفته در آلمان فروخته است. این دومین موفقیت تأیید شده، می‌تواند الهام‌بخش دیگر پخش‌کنندگان اروپایی باشد.

یکی دیگر از موارد موفق خانگی که به فراتر از مرزهای کشورش می‌اندیشد، سه مرد خردمند به کارگردانی «آنتونیو ناوارو» است. این تولید

شرکت Animagic Carre`re Group

۴۵۰۰۰۰ بلیط در اسپانیا فروخت و به زودی در فرانسه به نمایش درمی‌آید. از دیگر فیلم‌ها می‌توان از ساخته «کورینه ژنارت»، «ال‌سید» (۵۰۰/۰۰ بلیط در اسپانیا) یاد کرد که به دنبال پخش ویدیویی بین‌المللی است. درباره **باران تند**، **ژاگوس رمی** بیررد که سال گذشته در فرانسه اکران شد می‌توان گفت که به زودی در آلمان، ایتالیا و چین، اکران می‌شود. با این که هنوز زمان بزرگ فرانسیده، ولی حتی اکنون نیز فیلم‌های بسیاری به سادگی در داخل کشورهای سازنده به صورت ویدیو و یا سینمایی به نمایش درآمده‌اند.

اکران هم‌زمان در تمام کشورهای اروپایی به هدف نهایی تبدیل شده، هدفی که تاکنون تحقق نیافته است.

تأثیر شرک؟

به نظر می‌رسد آخرین نوآوری در انیمیشن اروپایی - CGI - به سرعت و بدون هیچ رقیبی، بازار را در اختیار گرفته است. استودیو اسپانیایی Dygrafilm یکی از اولین پیشگامان این شیوه با فیلم **جنگل زنده**، اولین فیلم سینمایی سه بعدی اروپایی است. از آن زمان دیگران نیز به این شیوه روی آوردند. فیلم دانمارکی، **Terkle in Trouble**، از نظر بعدی به پیشرفتی ساده دست یافته است (تصاویر فیلم بیشتر به جیمی نورتون شبیه است تا به باورنکردنی‌ها) و شوخی‌های فیلم، به نظر می‌آید خنده به چهره مخاطبین جوان سرسخت آورده است و در نتیجه: ۳۰۰۰۰۰ بلیط تنها در دانمارک فروخته شد.

هیچ مشکلی ادامه می‌دهد، اما همگان آرزو دارند که حضورش با حاشیه مالی امن‌تری همراه باشد.

اکران برخی از انیمیشن‌های جدید اروپایی:

Laura Ster ساخته «توليوگراف روتريخ» و «پیت دریکر»، خرس قطبی کوچک از تهیه‌کنندگان «چارلی و میمو» از استودیو «Les Armateurs/ Carre`re Group» مخاطبان این فیلم پیش‌دستانی‌ها هستند. فیلم در دسامبر ۲۰۰۴ در آلمان اکران شده.

سه مرد خردمند ساخته «آنتونیو ناوارو» انیمیشن کلاسیک برای یک داستان کلاسیک، فیلم در دسامبر ۲۰۰۴ در فرانسه اکران شده.

«Sprung: The Magic Round a bout» از «دیوای بورت ویک» (فرانسه/ انگلستان) سریال معروف دهه ۶۰ French Tv که بعدها مورد توجه تماشاگران BBC قرار گرفت. این فیلم CGI توسط یکی از برادران بولکس کارگردانی شده است. فیلم در فوریه ۲۰۰۵ در فرانسه/ انگلستان اکران می‌شود.

والاس و گرومیت، فیلم سینمایی ساخته «پیتر لرد» و «دیوید اسپراکستون» بازگشت قابل پیش‌بینی شده **والاس و گرومیت**، فیلمی که توسط **Aardman Animation** تهیه شده و **Dream Works** عهده‌دار پخش آن است. اکران جهانی در اکتبر ۲۰۰۵.

امروزه، همگان تلاش می‌کنند تا انیمیشن سه بعدی بسازند، به نظر می‌رسد که موفقیت دو فیلم شرک فیلم‌سازان اروپایی را متقاعد کرده است که برای جلب نظر، دیگر لازم نیست از شیوه خیال‌انگیز «جان‌لستر» استفاده کنند

P3K: پینوکیو ۳۰۰۰ به کارگردانی «دانیل رایبچاد» (فرانسه/ کانادا)، **Sprung! The Magic Round a bout** ساخته «دیو بورشاویک» (فرانسه/ انگلستان)، بازگشت به پیش‌گایا «لنارد اف. کراونیکل و هولگر تاپی» (آلمان) و فیلم جدید **Dugra Film** رویای نیمه تابستان به کارگردانی «آنجل دلاکروز» و «مانولو گومز» (اسپانیا)، همگی فیلم‌های ساخته شده به شیوه CGI و منتظر اکران هستند. البته نکاتی که در بالا درباره انیمیشن‌های اروپایی گفته شد، لزوماً در همه تولیدات صادق نیست.

به عنوان مثال، ما بدون شک باید برای بازگشت بزرگان این صنعت صبر کنیم، همانند «نیک پارک» و «پیتر لرد» که **والاس و گرومیت** شان در سال ۲۰۰۵ اکران می‌شود و یا «یانیک هاستروپ» و «میشل اوکلات» و «ژان فرانسیس لاگوینه» فرانسوی (نقاشی) «ژرومه بولبس» (Nuages)، «ژان لوک فرومنتال»؛ (چرا پدرم را (ن) خوردم؟)، «ژاکوس رمی جیررد» (Miaetet Le Migau) و «فرانسیس نیلسون»

تمامی افراد نام برده در مراحل مختلف ساخت پروژه‌های انیمیشنی جدیدشان هستند. انیمیشن اروپایی راه خود را بدون

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی